

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Loppuraportti

Kestävää kasvua ja työtä 2014 - 2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Viranomaisen merkintöjä

Saapumispäivämäärä 11.1.2019	Diaarinumero EURA 2014/1514/09 02 01 01/2014/POPELY
Käsittelijä	Puhelinnumero
Hankekoodi S20278	Tila Saapunut

1 Hankkeen perustiedot

Hankkeen nimi Tyyli - Työelämäjaksoja ja työssäoppimista yliopisto-opintoihin	
Alkamispäivämäärä 1.4.2015	Päättymispäivämäärä 30.9.2018
Toimintalinja 4. Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen	
Erityistavoite 9.1. Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen	
Tukimuoto Työllisyyden ja osaamisen edistämiseen sekä sosiaaliseen osallisuuteen liittyvä kehittämishanke	
Hanketyyppi Hanke, jossa on henkilöitä varsinaisena kohderyhmänä	
Kustannusmalli Flat rate 17 %	

2 Tuensaajan perustiedot

Tuensaajan nimi Oulun Yliopisto	
Y-tunnus 0245895-5	Hankkeen WWW-osoite http://oulu.fi
Yhteyshenkilön nimi Raili Saarela	
Yhteyshenkilön sähköpostiosoite raili.saarela@oulu.fi	Yhteyshenkilön puhelinnumero 0294 487379

Muut tuensaajat (osatoteuttajat)

Tuensaajan nimi Lappenrannan teknillinen yliopisto	Y-tunnus 0245904-2
Tuensaajan nimi Turun yliopisto	Y-tunnus 0245896-3
Tuensaajan nimi TTY-säätiö, Tampereen teknillinen yliopisto	Y-tunnus 2286106-3
Tuensaajan nimi Lapin yliopisto	Y-tunnus 0292800-5
Tuensaajan nimi Aalto-yliopisto	Y-tunnus 2228357-4

3 Tiivistelmä

3.1 Hankkeen toiminnan ja tulosten tiivistelmä

Tyyli – työelämäjaksoja ja työssäoppimista yliopisto-opintoihin -hankkeessa oli mukana seuraavat kuusi yliopistoa eri puolilta Suomea: Aalto-yliopisto, Lapin yliopisto, Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Oulun yliopisto, Tampereen teknillinen yliopisto ja Turun yliopisto.

Hankkeen yksi erityispiirre oli se, että ensimmäisen kerran usean yliopiston edustajat tekivät yhdessä laajaa yliopistojen työharjoitteluun sekä muuhun opintojen työelämäyhteyksiin liittyvää uudistus- ja kehittämistyötä. Kehitystyössä oli mukana työnantaja ja opiskelijoita sekä heidän järjestöjään. Yhteistyötahoja ovat olleet myös mm. useat yliopistot ja ammattikorkeakoulut, opetus- ja kulttuuriministeriö, ammattijärjestöt ja Korkeakoulusta työelämään -teemaan kuuluvat hankkeet.

Hanketyön tuloksena syntyneet työkalut, oppaat ja konseptit sekä piloteista tehdyt raportit ja posterit on saatavilla Tyyli-hankkeen sivustolta www.tyylihanke.wordpress.com.

Tyylin harjoitteluteemaryhmä julkaisi suomeksi ja englanniksi oppaan ”Työelämäjaksot yliopisto-opinnoissa: suorituksia harjoitteluiden ja muiden työelämäjaksoiden suunnitteluun, toteuttamiseen ja raportointiin – opiskelijalle, yliopistolle ja työnantajalle”. Aallon Sähkötekniikan korkeakoulussa laadittiin englanninkielinen opas korkeakoulujen opetushenkilökunnalle työelämätaitojen integroimiseen tutkinto-ohjelmaan.

Hankkeen nimi: Tyyli - Työelämäjaksoja ja työssäoppimista yliopisto-opintoihin

Viranomainen: Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tyyliässä suunnitellusta ja toteutetusta ”Työelämäyhteistyö yliopisto-opetuksessa” –koulutuksesta tehtiin koulutuskonsepti. Sitä hyödyntäen toteutettiin neljä yliopistokohtaista 2-3 opintopisteen koulutusta teemasta ”Työelämäyhteistyö opintojaksolla”.

Tyyliässä tehdyn kehitystyön pohjalta toteutettiin 20 pilottia. Niiden tuloksena opintoihin saatiin uusia työelämäjaksoja ja työnantajatoimeksiantoina harjoitustöitä ja työelämäprojekteja.

Uusia työelämäjaksoja ovat seuraavat: Aalto-yliopiston Kemian tekniikan korkeakoulun kaksi työelämäkurssia kandiopiskelijoille; Oulun yliopiston Arkeologian ja kulttuuriantropologian kandiopiskelijoiden yhteinen työelämäkurssi, Arkkitehtuurin ja insinööritieteiden yhteinen kesäkoulu, Bioalan työelämäkurssit kandi- ja maisteriopiskelijoille; Lappeenrannan teknillinen yliopiston Summer Project Camp -konsepti.

Harjoittelukäytänteitä uudistettiin ja harjoittelua lisättiin tutkinto-ohjelmiin Oulun yliopiston usean koulutusalan viiden pilotin sekä Turun yliopiston yhden pilotin myötä. Kaikissa kumppaniyliopistoissa tehdyssä harjoittelukäytänteiden uudistamistöissä hyödynnettiin Tyylin opasta sekä piloteista saatuja malleja (mm. harjoittelun tavoitteet, suunnitelmat, viikkopäiväkirjat ja raportit).

Turun kauppakorkeakoulun kansainvälisen maisteriohjelman pilotissa luotiin hyväksi havaittu, opiskelijoiden työllistymistä edistävä opintojen työelämäpolku, joka etenee seuraavasti (mottona: Jokaiselle jotakin, eikä kenellekään kaikkea): 1. Yritysvierailut, 2. Vierailuennosijat, 3. Osallistuminen monikansallisiin ja -tieteellisiin ongelmanratkaisuleireihin; 4. Ydinkursseilla työantajatoimeksiantoina harjoitustöitä; 5. Työharjoittelu (3-6 kk) tai työharjoittelu nivottuna opinnäytetyöhön ulkomailla. Polkumalli edistää opiskelijoiden työllistymistä sekä antaa eväitä integroida työelämätarpeita opetussuunnitelmiin.

Lapin yliopistossa kehitettiin palvelutoimintaa liittyen työnantajien opiskelijatoimeksiantoihin, harjoitustöihin ja harjoitteluihin. Näistä muodostettiin ProHILE-palvelutoiminta. Sen osalta selvitettiin myös mahdollisuudet perustaa osuuskuntamuotoinen yritys.

Turun yliopiston pilotin tuloksena lääkekehitystieteen opinnäytetyö muuttui projektimuotoiseksi, minkä arvioitiin kiinnostavan myös yrityksiä ja viranomaistahoja. Opintojen työelämärelevanssin varmistamiseksi perustettiin Itä-Suomen yliopiston biolääketieteen ohjelman kanssa yhteinen neuvottelukunta. Sen jäsenille tehtiin kysely biomedisiinarin osaamisalueista. Työelämätaitoja ja -tarpeita selvitettiin lisäksi tekemällä kyselyjä opiskelijoille ja työelämän yhteistyökumppaneille. Tyyliin tavoitteen mukaisesti työnantajien edustajia otettiin aiempaa enemmän mukaan opetussuunnitelmatyöhön ja opintojen suunnitteluun.

Turun yliopiston Tulevaisuuden teknologioiden laitoksella tehtiin opetussuunnitelmien työelämäyhteyksien kehittämisen tueksi palautekanavan kehitystyötä. Tähän liittyneessä kyselyssä kartoitettiin opiskelijoiden sijoittumista työelämään valmistumisen jälkeen sekä sitä, miten hyvin opinnot vastaavat työelämän ensimmäisinä vuosina vastaan tulleisiin osaamistarpeisiin.

Työn opinnollistamiseen tehtiin ohjeistus Oulun yliopiston terveystieteiden sekä tieto- ja sähkötekniikan opintoihin.

Opiskelijoiden työelämätaitoja kartoitettiin Kemian tekniikan korkeakoulun (CHEM) kandidaattiohjelmassa sekä Sähkötekniikan korkeakoulun Automaation ja sähkötekniikan maisteriohjelmassa. CHEM:ssä laaditut ohjeet ja osaamistavoitteet otettiin käyttöön lukuvuonna 2018-2019. Akateemisten taitojen lisäksi tavoitteissa otetaan huomioon myös työelämävalmiuksien kehittyminen.

Tampereen teknillisellä yliopistolla (TTY) tehtiin työnantaja-aastatteluin kartoitus siitä, millaisia työelämätaitoja kompetentilla diplomi-insinöörillä tulisi olla valmistuttuaan ja miten näitä taitoja kannattaisi kehittää opintojakson aikana. Tämän kartoituksen tukemana kehitettiin ja toteutettiin yleisiä työelämätaitoja kehittävä opintojakso maisterivaiheen loppuun. Lisäksi tehtiin kartoitus siitä, minkä verran TTY:n opintojaksoilla on yritys-yhteistyötä ja millaisilla eri muodoilla yritys-yhteistyötä toteutetaan. Kartoituksen tulokset julkaistiin valtakunnallisesti ja tuloksia on hyödynnetty ja tullaan hyödyntämään opetussuunnitelmatyössä.

TTY:ssä toteutettiin kaikkia tutkintoja koskeva Curriculum mapping -kartoitus, jonka avulla saatiin selville tutkintojen sisältämät geneeriset työelämätaidot ja niissä mahdollisesti esiintyvät puutteet. Vastaava kartoitustyö yksittäisten tutkintojen tai ohjelmien osalta tehtiin kolmessa kumppaniyliopistossa.

Lappeenrannan teknillisen yliopiston hanketyön tuloksena konetekniikan opintoihin luotiin opiskelijoiden ja ohjaavien opettajien verkosto. Sen ideana on mahdollistaa tutustumisen aitoon teollisuuslähtöiseen alihankkijaverkoston eri opiskeluvaiheissa sekä työharjoittelun aikana. Verkostotyön rinnalla luotiin työelämäkurssi, jonka aikana opiskelijat mm. tekevät kohdeyritystä kiinnostavan opinnäytetyöpaikan hakemuksen sekä laativat osaamisprofiilinsa.

Hankeessa toteutettujen koulutusten, johdon foorumeiden, pilottien ja kehitystyön kautta on vahvistettu opetushenkilökunnan tietoisuutta omasta roolistaan työelämätaitojen kehittäjänä. Ohjelmajohdon roolia työelämävalmiuksien kehittämisessä on korostettu. Yliopisto-opetuksen ja työelämän edustajien väliseen yhteistyöhön on otettu käyttöön uusia toimintatapoja. Opintoihin on saatu uudenlaisia harjoittelun ja muiden työelämäjaksojen malleja. Opintojen aikaisen työssäkäynnin opinnollistamiseen on saatu ohjeistuksia. Hanketulokset parantavat opiskelijoiden työelämävalmiuksia ja antavat tukea työelämätaitojen integrointiin yliopistojen opetussuunnitelmiin.

Kumppaniyliopistoissa on tehty Tyylin tulosten viestintä- ja levittämistyötä sekä paikallisesti että valtakunnallisesti. Hankkeen tuloksia on mahdollista hyödyntää Suomen yliopistokentällä ja yliopistojen eri koulutusaloilla.

3.2 Hankkeen toiminnan ja tulosten englanninkielinen tiivistelmä

Altogether six universities participated in “Tyyli - bridging the gap between university studies and working life” project all around Finland: Aalto University, Lapland University, Lappeenranta University of Technology, Oulu University, Tampere University of Technology and University of Turku. The main targets in Tyyli project were the development of internships practices, to increase teachers’ working life contacts and methods in education, and to help the heads of faculties to renew the study programmes’ curricula.

This was the first project where the participants of several universities collectively developed both universities’ internship practices as well as other renewals relating to universities’ working life connections. Both employees and students as well as employers’ and students’ organizations were involved in this development process. In addition to them, co-operation has been active with many other universities, the Ministry of Education and Culture, labour organizations as well as the projects belonging to the theme.

As a result of this co-operation, the internship theme group in Tyyli published a guide “Work placement periods in university studies: recommendations on the planning, implementation and reporting of internships and other work placement periods – for students, universities and

Hankkeen nimi: Tyyli - Työelämäjaksoja ja työssäoppimista yliopisto-opintoihin

Viranomainen: Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

employers" both in Finnish and in English. In addition to that, a "Guide for Implementing/Integrating Working Life Skills in Master degree programme teaching" was composed in Aalto University for universities teaching staff to integrate working life skills into the universities' degree programmes.

To help teachers to increase working life co-operation in their teaching, an education module, "Co-operation with working life in university education", was developed and carried out with participants from nearly all Finnish universities. After that, the module was further developed into a training concept. Altogether four universities carried out a 2-3 ECTS training "Co-operation with working life in a course" in which this education module was utilized.

For the heads of universities and faculties, two training days were organized in succeeding years. Both of them consisted of examples of successful renewals of study programmes where the working life skills were integrated into the programmes to improve the graduating students' employability.

Altogether 20 pilots were carried out in Tyyli project. As a result, new work placement periods as well as new kind of working life project works were developed and taken into use in several degree programs in various universities. Two of them were in Aalto University School of Chemical Engineering, one in University of Oulu Cultural Anthropology and Archaeology Degree Programme, one was a joint Summer School in University for Architecture and Engineering, and there were also courses in the Faculty of Biology in University of Oulu for both B.Sc. and M.Sc. students and a Summer Project Camp concept in Lappeenranta University of Technology.

Internship practices were revised and the amount of internship in the degree programmes were increased in five pilots in University of Oulu and in one pilot in University of Turku. All partner universities utilized the internship guide as well as the models developed in Tyyli (e.g., the learning outcomes of internships, plans, learning diaries as well as reports) to improve the internship practices within universities. In addition to that, a manual for integrating working life experience into a degree programme was developed in the Faculty of Information Technology and Electrical Engineering and in Health Sciences.

In University of Lapland, "ProHile" service activity was developed relating to employers' assignments to students' project works and internships. The possibility for establishing a co-operative association for students was also examined.

In a pilot in an international Master's degree programme in Turku School of Economics, a career path to students was created. It contains the following elements: 1. company visits, 2. guest lectures, 3. participating in multidisciplinary and multinational innovation / hackathon camps, 4. assignments provided by companies, 5. internships (3-6 months), possibly integrated with the thesis, in Finland or abroad. This path promotes students' employment as well as the integrations of working life skills into curriculum work.

In another pilot in University of Turku, the thesis in drug development was changed into a project-like one, which was expected to be more interesting for medical companies and authorities. To ensure the working life relevance, a joint advisory board together with the University of Eastern Finland was established and a questionnaire was made to the boards participants about the fields of know-how of biomedicine students. In addition to that, a survey evaluating the needs of companies was made as well as a self-assessment study for the evaluation and development of students' working life skills. According to Tyyli project plan, representatives on employees' were involved in curriculum planning more than previously had been done.

In University of Turku, Department of Future Technologies, curriculum work was developed by improving the feedback channels. Relating to this, a survey concerning the graduates' employability was done, which also charted how well the graduates' skills gathered from their studies respond to the needs of employers.

In Aalto University School of Electrical Engineering Master's Programme, the working life skills gathered from the degree were analyzed by using curriculum mapping, after which the Project Work Course was re-organized to produce the needed working life skills for students. In Aalto University School of Chemical Engineering, curriculum mapping was also used to revise the learning outcomes of the B.Sc. degree and the new instructions and revised learning outcomes were taken into use in the academic year 2018-2019. In defining learning outcomes, also the development of working life skills will be taken into account. Also the internship practices were renewed in Aalto University School of Chemical Engineering to increase the students' working life skills.

In Tampere University of Technology, all degree programmes' learning outcomes were revised by using curriculum mapping and a from the beginning of January 2019, all degree programmes are expected to produce all students a common set of working life skills during their studies. Also a survey was made, to analyze the amount and type of working life co-operation in all courses being taught in TUT. To gain understanding, what are the most important working life skills that the employees expect in addition to that, in TUT a "Demo of Skills" concept was piloted, which aims at increasing the students' awareness of the skills they already have as well as what they expect to gain during the remain of their studies.

In Lappeenranta University of Technology, a network for students and guiding teachers in Mechanical Engineering was created. The idea of the network is to familiarize students with an industry-driven supply chain network in different phases of studies and during an internship. By a side of this network was created also a working life skills course in which the students e.g. apply for a thesis placement and create their competence profiles. LUT also created a Summer Camp Project concept, which integrates studies and internship and gives students a possibility for a full-time study during the summer months.

In addition to the forementioned concepts and pilots, several other experiments for integrating working life skills in to university degrees and learning outcomes have been accomplished. Tyyli project has also increased the co-operation between universities as well as between universities and companies and the results gained in Tyyli project will be further developed and utilized in all universities as well as e.g. in projects "UNIPS" and "Työpeda" which are both funded by the Ministry of Education and Culture. All tools, guides and concepts developed in Tyyli project as well as posters and reports on piloted experiments during the project are available in Tyyli project's website www.tyylihanke.wordpress.com.

4 Hankkeen tarve, toteutus ja tulokset

4.1 Miten hanke onnistui vastaamaan kehittämistarpeeseen ja kuinka hankkeen tavoitteet toteutuivat?

Hankkeen lähtökohdista oli tarve parantaa opiskelijoiden työelämävalmiuksia ja työllistymismahdollisuuksia sekä opiskelumotivaatiota.

Tavoitteena oli mahdollistaa tasavertaisesti opiskelijoille hyvät lähtökohdat työmarkkinoille jo opintojen aikana. Erityishuomio kohdistettiin aloille, jotka eivät suoraan valmistu tiettyyn ammattiin. Tavoitteena oli parantaa koulutusohjelmien työelämäkytkentää ja tukea koulutuksen johtoa opetussuunnitelmien kehittämisessä. Hankkeessa tehtävän yhteiskehittelyn avulla tavoiteltiin valtakunnallisesti levitettäviä, uudistettuja harjoittelun ja muiden työelämäjaksojen toimintamalleja yliopistojen tutkinto-ohjelmiin.

Hankkeen nimi: Tyyli - Työelämäjaksoja ja työssäoppimista yliopisto-opintoihin
Viranomainen: Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Työelämäjaksojen vaikuttavuuden parantaminen

Kumppaniyliopiston harjoittelukäytänteisiin liittyvä kysely toteutettiin syyskuussa 2015. Kyselystä tehty raportti jalkautettiin kaikkiin kumppaniyliopistoihin ja sen antia hyödynnettiin hanketoiden suunnittelussa. Tampereen teknillisen yliopiston (TTY) vetovastuulla kolmen vuoden aikana toimineessa harjoitteluteemaryhmässä oli mukana edustus kaikista kumppaniyliopistoista. Ryhmä julkaisi v. 2016 lopussa oppaan ”Työelämäjaksot yliopisto-opinnoissa: Suosituksia harjoitteluiden ja muiden työelämäjaksojen suunnittelun, toteuttamiseen ja arviointiin – opiskelijalle, yliopistolle ja työnantajalle”. Opasluonnos oli laajalla kommenttikierroksilla mm. Aarresaari-verkostolla, lukuisilla työnantajilla, työnantajajärjestöillä ja opiskelijajärjestöillä. Kysely ja opas tukivat kaikkia Suomen yliopistoja sekä Tyyli:ssä tehtyä kehitys- ja uudistamistyötä. Opas toimi ja toimii tulevaisuudessakin myös opetussuunnitelmatyön ohjeistuksena. Työelämäjaksojen kehitystyötä ja niiden pohjalta toteutuneita pilotteja tehtiin yhdessä opiskelijoiden sekä työnantajatahojen edustajien kanssa. Piloteissa saatiin toimintamalleja työelämäjakson oppimistavoitteiden määrittelyyn, osaamisen sanoittamiseen, ohjaukseen ja organisointiin. Lähtökohtana toiminnassa oli, että myös kaikki kehitettävät ja pilotoidut työelämäjaksot tehdään valtakunnallisesti levitettäviksi toimintamalleiksi ja soveltuvat kaikkiin Suomen yliopistoihin. Tämän tavoitteen osalta hankkeessa onnistuttiin.

Lisää työelämäjaksoja

Opiskelijoiden työelämävalmiuksien ja työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi aikaansaatiiin tutkintoihin uusia työelämäjaksoja, joita olivat työelämäkurssit, työpajat sekä kesäleiri ja -koulu. Näistä lyhyesti seuraavassa:

*Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa (LUT) luotiin Summer Project Camp (SPC) -konsepti, jossa opiskelijoille luodaan yliopistokampukselle työpaikanomaiset olosuhteet kahdeksi kuukaudeksi, ja jonka aikana he voivat joko suorittaa opintoja tai tehdä yrityksiltä saatuja projektitöitä. SPC:ssä on mahdollista suorittaa myös harjoittelu. Konsepti on osoittautunut onnistuneeksi ja siitä pyritään kehittämään pysyvä toiminta useiden alojen opiskelijoille.

*LUT:n konetekniikalla luotiin yritysten, opiskelijoiden ja ohjaavien opettajien verkosto, joka mahdollistaa opiskelijoille tutustumisen aitoon teollisuuslähtöiseen alihankkijaverkostoon eri opiskeluvaiheissa sekä työharjoittelun aikana. Samassa yhteydessä aikaansaatiiin uusi työelämäkurssi, jossa opiskelijat tekevät kohdeyritystä kiinnostavan opinnäytetyöpaikan hakemuksen sekä laativat osaamisprofiilinsa.

*Aalto-yliopiston Kemian tekniikan korkeakoulussa (CHEMISSÄ) pilotoitiin kandidipintojen 1. ja 2. vuodelle työelämäkurssit (työpajat ja kesätöihin liittyvät oppimistehtävät). Lisäksi maisteritasoa opiskelijoille luotiin työpajamalli oman osaamisen tunnistamisen ja sanoittamisen valmentamiseksi.

*Oulun yliopiston (OY) Humanistisen tiedekuntaan saatiin tarjolle arkeologian ja kulttuuriantropologian opiskelijoille yhteinen työelämäkurssi, johon sisältyy kampuksella toteutettavat työpajat ja työskentely työpaikalla.

*OY:n Biokemian ja molekyyliiläketieteen tiedekunnassa kehitettiin sekä kandi- että maisteriopintoihin uusi Työelämätaidot-kurssi. Kursseilla pohditaan mm. bioalan työmahdollisuuksia ja sanoitetaan kertynyttä osaamista. Kandidivaiheeseen sisältyy lisäksi vähintään kuukauden kesätyö ja sen oppimistehtävät.

Harjoittelukäytänteitä uudistettiin kaikissa kumppaniyliopistoissa ja niihin liittyviä pilotteja toteutettiin. Näistä lisää kohdassa 4.2. Pilotit olivat onnistuneita ja harjoittelumäärien havaittiin kasvaneen. Kaksi kehitystyötä ei kuitenkaan edennyt pilotoituvaiheeseen. Näitä olivat Oulun Kauppakorkeakoulun ja Tieto- ja sähkötekniikan tiedekunnan yhteistyönä valmisteltu kahden eri tutkinto-ohjelman opiskelijan pariharjoittelu yrityksessä ja LUT:n opiskelijatiimin harjoittelu yrityksessä. Näihin harjoittelumuotoihin ei lopulta ilmennyt tarvittavaa kiinnostusta yritysten puolelta. Turun yliopiston (TY) Biolääketieteen laitoksella, Johtamisen ja yrittäjyyden laitoksella ja Tulevaisuuden teknologioiden laitoksella tehtiin kansainvälisten maisteriohjelmien työelämäpolkujen, työelämäyhteyksien ja työelämätaitojen kehittämistyötä. Lapin yliopistossa kehitettiin palvelutoimintaa liittyen työnantajien opiskelijatoimeksiantoihin, harjoitustöihin ja harjoitteluihin. Näistä muodostettiin ProHILE-palvelutoiminta. Sen osalta selvitettiin myös mahdollisuudet perustaa osuuskuntamuotoinen yritys. Selvityksissä havaittiin haasteelliseksi erityisesti opiskelijatoimeksiannoista muodostuva rahaliikenne ja sen hoitaminen. Tämä oli keskeinen syy, sille, ettei osuuskunnan perustaminen onnistunut yliopiston yhteyteen.

Aalto-yliopiston Perustieteiden korkeakoulu joutui hankkeen alussa jättäytymään pois hankkeesta keskeisen yksikön lakkautumisen vuoksi. Tämän myötä ei toteutunut konsepti ulkomailla tapahtuvaan työssäoppimiseen eikä kokeilu opinnäytetöiden tekemisestä monitieteisinä, kahden eri kumppaniyliopiston (Aalto ja Lapin yliopisto) sekä samalla kahden eri tieteenalan yhteistyönä. Näihin liittyvään kehittämistoimintaan ollut tarvetta tai mahdollisuuksia muilla kumppaniyliopistoilla.

Työssäkäynnin opinnollistaminen

Valtakunnallisten suositusten tekemiseen työn opinnollistamisen osalta ei noussut tarvetta. ESR-hankkeen ”Verkkovirta – Työn opinnollistamista verkostoyhteistyönä” kanssa tehtiin yhteistyötä ja toteutettiin yhdessä yksi valtakunnallinen seminaari. OY:n terveystieteiden opintoihin laadittiin ohje työn opinnollistamiselle. OY:n Tieto- ja sähkötekniikalle luotiin kolme eri mallia työn opinnollistamiseen.

Opettajien ja koulutusjohdon tukeminen

Tyylin koulustusemaryhmä suunnitteli ja toteutti viiden opintoviikon laajuisen Työelämäyhteistyö yliopisto-opetuksessa -koulutuksen ja laati sen pohjalta koulutuskonseptin ja digitaaliset oppimateriaalit hyödynnettäväksi koko Suomen yliopistokentälle.

Tyyli-koulutuksen pohjalta toteutettiin lyhyempikestoisia, yliopistopedagogiikan opintoihin liitettävissä olevia opintoja neljässä kumppaniyliopistossa. Aalto-yliopisto järjesti hankkeen aikana kaksi Opetuksen johdon foorumia. Molemmissa forumeissa oli mukana osallistujia laajasti Suomen yliopistoista sekä muita yhteistyökumppaneita.

Aalto-yliopistossa järjestettiin työpajoja, joissa yritysten edustajat olivat mukana kehittämässä tutkinto-ohjelmien sisältöä ja opintoja. CHEM:ssä on opinnäytetöille (kandi- ja DI) laadittu osaamistavoitteet, joissa akateemisten taitojen lisäksi otetaan huomioon työelämävalmiuksien kehittyminen. Sähkötekniikan korkeakoulun (ELEC) kehittämistyön tulosten pohjalta julkaistiin opas maisteriohjelman kehittämiseen (Guide for Implementing/ Integrating Working Life Skills in Master Degree Programme Teaching).

TTY:llä tehtiin keväällä 2018 kartoitus, jossa kysyttiin 24 yrityksestä, millaisia työelämätaitoja vastavalmistuneilla tulisi olla ja millaisista taidoista TTY:llä valmistuneilla on puutetta. Kartoituksen tuloksia esiteltiin yliopistoyhteisölle ja yrityksille suunnatussa tilaisuudessa. TY:n Tulevaisuuden teknologioiden laitoksella laitiin kysely laitoksen kuudesta koulutusohjelmasta valmistuneille opiskelijoille. Kysely muodostaa palautekanavan työelämästä opetussuunnitelmatyöhön.

Sidosryhmä- ja vuorovaikutustyön rakenteiden parantaminen työelämäjaksojen kehittämiseksi

Hankkeen erityispiirre on ollut se, että ensimmäisen kerran usean yliopiston edustajat ovat yhdessä tehneet laajaa yliopistojen työharjoittelun sekä muuhun opintojen työelämäyhteyksiin liittyvää uudistus- ja kehittämistyötä. Kehitystyössä oli mukana työnantajia ja opiskelijoita sekä heidän järjestöjään. Yhteistyötahoja ovat useat yliopistot ja ammattikorkeakoulut, OKM, ammattijärjestöt (Akava, TEK), Korkeakoulusta työelämään -teemaan kuuluvia hankkeita (ESR) sekä kumppaniyliopistojen sisäiset toimijat, mm. yliopistopedagogiikan asiantuntijat, harjoitteluvastaavat, ura-

Hankkeen nimi: Tyyli - Työelämäjaksuja ja työssäoppimista yliopisto-opintoihin

Viranomainen: Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

neuvonta- ja rekrytointipalveluissa työskentelevät. Yrittäjyyttä ja yliopisto-opiskelijoiden työelämäkontakteja edistävien tahojen, mm. Design Factory, Demola ja Business Kitchen, kanssa tehty yhteistyö on myös ollut merkityksellistä.

Turun yliopiston biolääketieteen opintojen työelämärelevanssia varmistamaan perustettiin Itä-Suomen yliopiston biolääketieteen ohjelman kanssa yhteinen neuvottelukunta, jonka jäsenet edustavat lääkealan, diagnostiikan ja koulutuksen asiantuntijoita. Kauppakorkeakoulun tietojärjestelmätieteen maisteriohjelman työelämäyhteyksien ja yritys yhteistyön rakenteiden parantamiseksi lisättiin ohjelmaan yrityksiltä saatuja harjoitustöitä sekä Business Innovation Camp.

Aalto CHEM:n ja ELEC:n työssäoppimista, työelämäyhteyksiä ja työelämätaitoja kehitettiin yritysten kanssa toteutetuissa työpajoissa ja tapahtumissa. LUT:ssa selvitettiin yhdessä yritysten kanssa tapoja, joilla yliopisto voisi tehdä tehokkaammin yhteistyötä teollisuuden ja kuntien kanssa. Konetekniikalle kehitettiin uusi konsepti, yritysten aamiaistilaisuudet. Yritysten puolelta ei kiinnostusta ilmennyt toivotussa määrin, joten muutaman kampanjoinnin jälkeen tästä konseptista luovuttiin.

4.2 Mitä välittömiä tuloksia hankkeella saatiin aikaan? Mitä vaikutuksia tuloksilla on?

Hanketyön tuloksena on lisätty opintojen työelämäkytkentää. Toteutettujen koulutusten, johdon foorumeiden, pilottien ja kehitystyön kautta on vahvistettu opetushenkilökunnan tietoisuutta omasta roolistaan työelämätaitojen kehittäjänä. Ohjelmajohdon roolia työelämävalmiuksien kehittämisessä on korostettu. Yliopisto-opetuksen ja työelämän edustajien väliseen yhteistyöhön on otettu käyttöön uusia toimintatapoja. Yhteistyön ja yhteiskehittelyn tuloksena on aikaansaatu uudenlaisia harjoittelun ja muiden työelämäjaksujen malleja. Opintojen aikaisen työssäkäynnin pinnollistamiseen on tehty ohjeistus. Hanketulokset parantavat opiskelijoiden työelämävalmiuksia ja antavat tukea yliopistojen opetussuunnitelmien kehitystyöhön.

Hanketyön tuloksena syntyneet työkalut, oppaat ja konseptit sekä pilottien raportit ym. on saatavilla Tyylin sivustolta www.tyylihanke.wordpress.com.

Tyylin harjoitteluteemaryhmä julkaisi suomeksi ja englanniksi oppaan ”Työelämäjaksot yliopisto-opinnoissa: suorituksia harjoitteluiden ja muiden työelämäjaksujen suunnitteluun, toteuttamiseen ja raportointiin – opiskelijalle, yliopistolle ja työnantajalle”. Oppaan tiivistelmästä tehtiin To do -kortit yliopistolle, opiskelijalle ja työnantajalle. Opasta ja kortteja on jaettu laajasti koko yliopistokentälle ja sidosryhmille. Oppaan kannustamana on harjoitteluja uudistettu ja lisätty opintoihin harjoitteluja ja muita työelämäjaksuja. Aallon Sähkötekniikan korkeakoulussa (ELEC) laadittiin opas korkeakoulujen opetushenkilökunnalle työelämätaitojen integroimiseen tutkinto-ohjelmaan (Guidelines for Implementing/Integrating Working Life Skills in Master degree programme teaching).

Tyylin koulutusteemaryhmä teki konseptin toteutetusta ”Työelämäyhteistyö yliopisto-opetuksessa” -koulutuksesta. Sitä hyödyntäen toteutettiin vuosina 2017-2018 neljä yliopistokohtaista 2-3 opintopisteen koulutusta teemasta ”Työelämäyhteistyö opintojaksolla”. Koulutukset sekä Aalto-yliopistokumppanin toteuttamat kaksi opetuksen johdon foorumia täyttivät asetetut tavoitteet osallistujamäärien sekä toteutettavan koulutuksen osalta.

Pilotoitien kautta saatuja välittömiä tuloksia

Tyyliin tehdyn kehitystyön pohjalta toteutettiin 20 pilottia. Niiden tuloksena opintoihin saatiin uusia työelämäjaksuja ja työnantajatoimeksiantoina harjoitustöitä ja työelämäprojekteja. Harjoittelukäytänteitä uudistettiin ja työharjoitteluja lisättiin. Myös opintojen työelämärelevanssin varmistamiseen ja opetussuunnitelmatyöhön saatiin työkaluja. Pilottien tuloksia on mahdollista hyödyntää laaja-alaisesti yliopistojen eri koulutusaloilla.

Uusia työelämäjaksuja ovat seuraavat:

- 1) Oulu yliopisto: Arkeologian ja kulttuuriantropologian tutkintojen yhteinen työelämäkurssi (kandivaihe); Bioalan työelämäkurssit (kandi ja maisteri) ja Oulun kesäkoulu (kahden koulutusalan yhteinen, kandi- ja maisteriopiskelijoita)
- 2) Aalto yliopiston Kemian tekniikan korkeakoulu: Kandivaiheen kaksi työelämäkurssia
- 3) Lappeenrannan teknillinen yliopisto (LUT): IT-kesäleiri tietotekniikan ja laskennallisen tekniikan sekä sähkötekniikan opiskelijoille (kandivaihe). IT-kesäleireistä luotiin Summer Project Camp -konsepti.

Harjoittelukäytänteet uudistuivat (mm. osaamistavoitteet ja -tehtävät, harjoittelun dokumentaatio, palautteet ja raportointi) Oulun yliopiston viiden pilotin sekä Turun yliopiston yhden pilotin myötä. Oulu: kulttuuriantropologian ja arkeologian sekä biologian maisteriohjelmat sekä Kauppakorkean ja Tieto- ja sähkötekniikan tiedekunnan kaikki tutkinto-ohjelmat ja Turku: Tietoturvan ja kryptologian maisteriohjelma. Jo hankeaikana ehdittiin havaita harjoittelumäärien kasvua piloteissa mukana olleissa tutkinto-ohjelmissa.

Turun kauppakorkeakoulun Tietojärjestelmätieteen kansainvälisen maisteriohjelman pilotissa luotiin hyväksi havaittu, opiskelijoiden työllistymistä edistävä opintojen työelämäpolku, joka etenee seuraavasti (motto: Jokaiselle jotakin, eikä kenellekään kaikkea): 1. Yritysvierailut, 2. Vierailuluennokset, 3. Osallistuminen monikansallisiin ja -tieteellisiin ongelmanratkaisuleireihin; 4. Ydinkursseilla työnantajatoimeksiantoina harjoitustöitä; 5. Työharjoittelu (3-6 kk) tai työharjoittelu nivottuna opinnäytetyöhön ulkomailla. Polkumalli edistää opiskelijoiden työllistymistä sekä antaa eväitä integroida työelämätarpeita opetussuunnitelmiin.

Lapin yliopistossa kehitettiin sekä pilotoitiin ProHILE-palvelutoimintaa. Palvelu välittää opiskelijoille työnantajilta saatuja toimeksiantoja ja harjoittelupaikkoja. Kehitystyö on aktivoitunut yliopistotoimijoita lisäämään opintoihin työelämälähtöisiä opintoja. Lapin yliopiston harjoittelukäytänteistä laadittiin kooste, jossa esimerkkitapauksena oli johtamisen oppiaineen harjoittelukokemukset ja käytänteet peilattuna kaikkien yliopiston harjoitteluvastaavien kokemuksiin omiin harjoittelukäytänteisiinsä.

Turun yliopiston (TY) biolääketieteen laitoksen lääkekehitystieteen kv-maisteriohjelman pilotin ydin oli opintojen työelämärelevanssin varmistaminen. Pilotin aikana opinnäytetyö muuttui projektimuotoiseksi, minkä arvioitiin kiinnostavan myös yrityksiä ja viranomaistahoja. Ohjelmalle perustettiin hankkeen alussa Itä-Suomen yliopiston biolääketieteen ohjelman kanssa yhteinen neuvottelukunta. Sen jäsenille tehtiin kysely, jossa kartoitettiin biomedisiinin osaamisalueita. Työelämätaitoja ja -tarpeita selvitettiin lisäksi tekemällä kyselyjä opiskelijoille ja työelämän yhteistyökumppaneille. Tyylin tavoitteen mukaisesti työnantajien edustajia otettiin aiempaa enemmän mukaan opetussuunnitelmatyöhön ja opintojen suunnitteluun.

Muut välittömät keskeiset tulokset

Tyylin opintojen aikaisen työssäkäynnin pinnollistamisen tavoitteen edistämiseksi valmistui työn pinnollistamisen ohjeistus Oulun yliopiston terveystieteiden koulutusosalalle. Lisäksi Oulun tieto- ja sähkötekniikan tiedekunnan henkilökunnan hyödynnettäväksi tehtiin kuvaus kolmesta työn pinnollistamisen mahdollistavasta toimintatavasta. Työssäoppiminen on tullut yhdeksi opintomuodoksi.

Aalto-yliopistossa on syvennetty työelämätaitojen integroimista kandi- että maisteriopintoihin. Opetushenkilökunnan tietoisuutta omasta roolistaan näiden taitojen kehittäjänä on vahvistettu. Ohjelmajohdon roolia ohjelmien työelämävalmiuksien kehittämisessä on korostettu ja vahvistettu. Opiskelijoiden työelämätaitoja kartoitettiin Kemian tekniikan korkeakoulun (CHEM) kandidaattiohjelmassa sekä Sähkötekniikan korkeakoulun

Hankkeen nimi: Tyyli - Työelämäjaksoja ja työssäoppimista yliopisto-opintoihin

Viranomainen: Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Automaation ja sähkötekniikan maisteriohjelmassa. CHEM:ssä opinnäytetöille (kandi- ja DI) laaditut ohjeet ja osaamistavoitteet otetaan käyttöön lukuvuonna 2018-2019. Akateemisten taitojen lisäksi tavoitteissa otetaan huomioon myös työelämävalmiuksien kehittyminen.

Tampereen teknillisellä yliopistolla (TTY) tehtiin työnantajahaastatteluin kartoitus siitä, millaisia työelämätaitoja kompetentilla DI:llä tulisi olla valmistuttuaan ja miten näitä taitoja kannattaisi kehittää opintojakson aikana. Tämän kartoituksen tukemana kehitettiin ja toteutettiin yleisiä työelämätaitoja kehittävä opintojakso maisterivaiheen loppuun. Lisäksi tehtiin kartoitus siitä, minkä verran TTY:n opintojaksoilla on yritys yhteistyötä ja millaisilla eri muodoilla yritys yhteistyötä toteutetaan. Kartoituksen tulokset julkaistiin valtakunnallisesti ja tuloksia on hyödynnetty ja tullaan hyödyntämään opetussuunnitelmatyössä. TTY:ssa toteutettiin kaikkia tutkintoja koskeva Curriculum mapping -kartoitus, jonka avulla saatiin selville tutkintojen sisältämät geneeriset työelämätaidot ja niissä mahdollisesti esiintyvät puutteet. Vastaavaa CM-kartoitustyötä yksittäisten tutkintojen tai ohjelmien osalta tehtiin Aalto CHEM:ssä ja ELECI:ssä sekä Lapin ja Oulun yliopistoissa.

TY:n Tulevaisuuden teknologioiden laitoksella tehtiin opetussuunnitelmien työelämäyhteyksien kehittämisen tueksi palautekanavan kehitystyötä. Tähän liittyneessä kyselyssä kartoitettiin opiskelijoiden sijoittumista työelämään valmistumisen jälkeen sekä sitä, miten hyvin opinnot vastaavat työelämän ensimmäisinä vuosina vastaan tullessiin osaamistarpeisiin. Jatkossa tämä kysely tehdään vuosittain.

LUT:n hanketyön tuloksena konetekniikan opintoihin luotiin opiskelijoiden ja ohjaavien opettajien verkosto. Sen ideana on mahdollistaa opiskelijoille tutustuminen aitoon teollisuuslähtöiseen alihankkijaverkostoon eri opiskeluvaiheissa sekä työharjoittelun aikana. Opiskelijoita ohjataan ja opetetaan toimimaan oikein alihankkijaverkostossa. Verkostotyön rinnalla luotiin työelämäkurssi, jonka aikana opiskelijat mm. tekevät kohdeyritystä kiinnostavan opinnäytetyöpaikan hakemuksen sekä laativat osaamisprofiilinsa. Edellä mainitut toiminnot parantavat opiskelijoiden työelämävalmiuksia riippumatta siitä, millaiseen yritykseen he sijoittuvat heti valmistumisensa jälkeen.

4.3 Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Kohdassa 4.2. mainitut pilottien hyvät käytännöt sekä Tyyli-hanketyön välittömät tulokset ja työkalut on koottu Tyylin sivustolle www.tyylihanke.wordpress.com.

Hankeessa kehitettyjä hyviä käytäntöjä on levitetty Tyyli:ssä toteutetuissa koulutuksissa, opetuksen johdon foorumeissa, Tyylin posterinäyttelyissä eri puolilla Suomea sekä mm. Turun Peda-forum-päivillä elokuussa 2018. Tyylin viestintätyötä, kuten muitakin hanketoita, on tehty yhdessä ja yhteiskehitellen - sekä paikallisesti että valtakunnallisesti. Hankeviestintätöitä tehnyt Tyylin suunnittelija siirtyi toisiin tehtäviin elokuussa 2017, mikä aiheutti varsin paljon haasteita. Hänelle suunniteltuja, hankkeen viimeiselle vuodelle suunniteltuja viestintätöitä siirtyi hankepäällikölle ja muille Tyylin toimijoille. Lisäksi ostopalveluina hankittiin suunniteltua enemmän viestintäpalveluja, joiden myötä tehtiin mm. Tyylin sivuston uutisiin juttuja, joissa kerrottiin Tyylin toiminnoista ja saaduista kokemuksista.

Lappeenrannan teknillisessä yliopiston (LUT) kehitetty työelämäjakso Summer Project Camp (SPC) halutaan saada pysyväksi, jokakesäiseksi aktiiviteetiksi ja vuoden 2019 toteutuksen suunnittelu käynnistyi syksyllä 2018. Palaute SPC:stä on ollut hyvää monelta taholta ja toimintaa halutaan kehittää edelleen koskemaan mahdollisesti kaikkia yliopiston opinto-ohjelmia. Tätä hyvää käytäntöä on levitetty koko Suomen yliopistokentälle.

Oulun yliopiston sekä Aalto-yliopiston Tyyli-työn tuloksena luodut työelämäkurssit on otettu käyttöön kehitystyötä tehneissä tiedekunnissa ja tutkinto-ohjelmissa. Oulun kesäkoulu -mallin mukainen työelämäjakso tosin on jatkossa toteutunut kesäkauden sijasta muuna ajankohtana. Turun yliopiston ja Oulun yliopiston harjoittelukäytänteet on uudistettu Tyyli-pilotteihin osallistuneiden tiedekuntien ja tutkinto-ohjelmien osalta.

LUT:n Konetekniikan alihankkijaverkosto ja siihen liittyvän työelämäkurssi suunniteltiin huhti-syyskuussa 2018 ja ko. toimintoja pilotoitiin yhdessä opinto-ohjelmassa kesällä 2018. Tämä toimintamalli kehitetään edelleen kaikkien muidenkin LUT:n opinto-ohjelmien käyttöön. Malli ja työelämäkurssin Moodle-sivusto on syksystä 2018 alkaen yliopistojen käytettävissä.

Tampereen teknillisessä yliopistossa (TTY) on opiskelijoille kohdistettua harjoitteluohteistusta on yhtenäistetty. Opintojaksojen yritys yhteistyökartoituksen tuloksia hyödynnetään nyt ja jatkossa opetussuunnitelmatyössä. Tyyli:ssä käyttöön otetun ja testatun Curriculum mapping -työkalun käyttö tulee jatkamaan hankkeen päätyttyä. Hankkeessa yhdellä opintojaksolla pilotoitu Demo of skills -konsepti osoittautui toimivaksi, ja myös se voidaan vakiinnuttaa jatkossa pysyväksi käytänteeksi.

Aalto-yliopistossa jatketaan kehitettyjen toimintamallien käyttöä hankkeen eri alueilla: opetussuunnitelmatyön kehittäminen (erityisesti työelämätaitojen integrointi), työelämätaidokurssit opiskelijoille, ohjelmaohjelmien tukeminen opetussuunnitelmatyössä, pedagoginen koulutus opetushenkilökunnalle, harjoittelun roolin merkitys opiskelijan opinnoissa.

Työelämäpeda-hankeessa 2018-2020 (OKM:n Korkeakoulutuksen kärkihanke) tulee jatkamaan opinnäytetöiden työelämäyhteyksien tiivistämiseen liittynyt Tyyli-työ Turun yliopistossa, Aalto-yliopiston Kemian tekniikan korkeakoulussa, LUT:ssa sekä Oulun yliopistossa.

Tyylin koulutuksista ja Tyyli-hankeessa saatuja toimintamallien soveltamista tullaan jatkamaan Lapin yliopistossa. Harjoittelukäytänteitä kehitetään Lapin yliopiston Tyyli-työnä tehdyn raportin ja Tyylin oppaan ja harjoittelupilottien pohjalta. Lapin ProHILE-palvelutoiminnasta saatuja kokemuksia voidaan hyödyntää Lapin korkeakoulukonsernissa vuonna 2018 käynnistyneessä Demola-toiminnassa. Osuuskuntamaista toimintaa opintojen työelämäyhteyksien lisäämiseksi jatketaan Lapin yliopistossa useammalla eri toteutustavalla.

"Työelämäyhteistyö yliopisto-opetuksessa" -koulutuskonseptia on hyödynnetty ja tullaan hyödyntämään yliopistopedagogiikan opintojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Myös toteutetut 2-3 opintoviikon laajuiset Työelämäyhteistyö opintojaksolla -teeman kurssit tulevat saamaan jatkototeutuksia. Tyylin koulutuksissa testattu yliopisto-opettajan TET-jakso on todettu hyväksi toimintatavaksi oppia. Konsepti ja kurssit ovat kaikkien Suomen yliopistojen käytössä. Tyylin koulutusten teemoja on sisällytetty OKM:n Korkeakoulutuksen kehittämishankkeen UNIPS:n opettajille suunnattuihin kursseihin, jotka ovat Suomen yliopistojen käytössä myös jatkossa.

4.4 Toteutuiko hanke aiotulla maantieteellisellä alueella tai kuinka alue mahdollisesti muuttui? Saavutettiinko suunniteltu kohderyhmä vai tuliko siihen muutoksia? Oliko muita toteutukseen liittyviä muutoksia?

Hanke toteutui aiotulla maantieteellisellä alueella ja suunniteltu kohderyhmä saavutettiin. Hankkeen kohderyhmään kuuluvia osallistui järjestettyihin kokouksiin, koulutuksiin, seminaareihin, työpajoihin ja posterinäyttelyihin. Kohderyhmään kuuluvia (mm. työnantajien edustajia ja opiskelijoita)

Hankkeen nimi: Tyyli - Työelämäjaksoja ja työssäoppimista yliopisto-opintoihin

Viranomainen: Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

haastateltiin ja heille tehtiin kyselyjä. Kohderyhmään kuuluvilta pyydettiin kommentteja opasluonnokseen. Opiskelijoita oli laaja joukko mukana toteutetuissa harjoittelun ja työelämäjaksojen piloteissa.

5 Seurantatiedot

5.1 Päästiinkö toteutuksessa hakemuksessa esitettyihin (kohta 12) numeerisiin tavoitteisiin? Mistä mahdolliset erot johtuvat?

Asetettuihin numeeriset tavoitteet yritysten lukumäärän osalta ylitettiin oleellisesti. Hankkeen pilottien osalta oli erittäin hyvä, että mukana oli runsaasti myös pienempiä yrityksiä. Suuryritysten määrä oli 45, mikä on noin kaksi kertaa arvioitua suurempi. Keskisuuria yrityksiä oli mukana 35, mikä vuorostaan on 20 vähemmän kuin arvioitiin. Muita osallistuvia organisaatioita kuin yrityksiä oli 32 (mm. työnantajien järjestöjä, yrittäjäjärjestöjä, ammattijärjestöjä, opiskelijajärjestöjä, OKM, kuntia, tutkimuslaitoksia, valtion yksiköitä). Edellä mainitut tahot olivat keskeisiä hankkeen välillisiä kohderyhmiä.

Hankkeen pilotteihin osallistuneilta opiskelijoilta, Tyylin toteuttamiin koulutuksiin ja opetuksen johdon foorumeihin osallistuneilta eli hankkeen varsinaiseen kohderyhmään kuuluvilta kerättiin seurantatiedot aloitusilmoitus- ja lopetusilmoituslomakkein. Opetus- ja kulttuuriministeriön, Verkkovirta-hankkeen (ESR) ja Tyylin yhdessä järjestämän seminaarin sekä Tyylin päätösseminaarin osallistujilta (näissä yhteensä reilu 100 osallistujaa) ei kerätty seurantatietoja.

Tyyli-hankkeessa aloitusilmoituslomakkeen tiedot saatiin 500 henkilöltä. Heistä oli opiskelijoita 359 (naisia 55 %) ja työssä olevia 140 (naisia oli 69 %). Lisäksi kaksi henkilöä ilmoitti olevansa työttömänä. Jos nämä aloitusilmoituksen saadut tiedot huomioidaan, saavutettiin hankesuunnitelman kohdan 12.2. numeeriset osallistujatavoitteet opiskelijoiden ja työssä olevien osalta.

Kaikkiaan 228 opiskelijan (heistä 55 % naisia) osalta saatiin lopetusilmoituslomakkeen tiedot ESR Henkilö -palveluun. Yhteensä 130 opiskelijalta ei saatu lopetusilmoituslomakkeita tai lomakkeiden puutteellisuksien vuoksi tiedot eivät oleet tallennettavissa.

Tallennuksen mahdollistamien lopetusilmoituslomakkeiden tietojen pohjalta hankkeeseen osallistuvien työelämässä olevien henkilöiden määrää oli yhteensä 106. Heistä naisten osuus oli ennakoitua enemmän 71 % (arvio oli 59 %). Lähes kaikki 106 työssä olevista on yliopistojen opetushenkilöstöön kuuluvia ja/tai opetuksen kehittämisen ja ohjauksen asiantuntijoita (erityistavoitteen kohtaan 9.1. kuuluvia, jonka osalta osallistujatavoite oli 180 henkilö). Työssä olevien osallistujamääräksi oli asetettu 288 työssä olevaa, joten tavoite alittui oleellisesti saatujen lopetusilmoituslomaketietojen pohjalta.

Näistä työelämässä olevista 106 henkilöistä (heistä naisia 71 %) merkittävä osa, 28 henkilöä suoritti noin vuoden kestäneen viiden opintoviikon laajuisen koulutuksen, johon sisältyi lähiopetuspäiviä, etäohjausta ja tutorointia paikallisryhmissä. Lisäksi kahdeksan mainitun koulutuksen kokonaisuudessaan suorittaneen osalta ei saatu ESR henkilö -palvelun tallennuksen mahdollistamia tietoja. Tämän koulutuksen osallistujatiedot käyvät ilmi Tyylin verkkosivuston koulutuskonseptista. Lisäksi useat 106 työelämässä olevista suoritti opintoja neljässä lyhytkestoisemmassa (laajuus 2-3 opintoviikkoa) Tyylin koulutuksessa tai osallistui kahteen Tyylin järjestämään opetuksen johdon foorumiin. Myös mainitut lyhytkestoiset koulutukset sisälsivät sekä lähi- että etäopetusta. Koulutusten ja foorumeiden myötä osallistujien henkilökoulutus- ja henkilötyöpäivien määrätavoite saavutettiin (hankesuunnitelman kohta 12.3). Koulutukseen osallistuneilta koottiin arviointi- ja palautetiedot, joita esiteltiin mm. elokuussa 2018 Turun Peda-forum-päivillä.

Osallistujille jaettuja lopetusilmoituslomakkeita karhuttiin ja niitä kannustettiin palauttamaan, mutta hävikki oli suuri. Samoin kuin puutteellisesti täydennettyjen lomakkeiden määrä, joita sekä opiskelijoiden että työssä käyvien osalta jouduttiin hylkäämään kymmenittäin puutteellisten tietojen osalta. Yhdessä tapauksessa oli erehdyksissä annettu koulutukseen osallistuneiden täydennettäväksi väärän ESR-erityistavoitteen mukaiset aloitus- ja lopetusilmoituslomakkeet. Projektihenkilöstö toi esille osallistujilta saamaansa kritiikkiä lomakesisältöjen osalta, mm. perhetilanteisiin liittyvien kysymysten osalta. Joitain uudistuksia tehtiinkin lomakesisältöihin, mutta tuolloin Tyyli-hanke oli jo päätösvaiheessa.

Hankkeeseen mukaan tulleiden yritysten ja muiden työnantajaorganisaatioiden edustajilta ei lomaketietoja kerätty. He olivat hankkeen välillisiin kohderyhmiin kuuluvia.

5.2 Miten asetetut numeeriset tavoitteet palvelivat hankkeen toteutusta? Mitkä indikaattorit olisivat tukeneet paremmin toteutusta? Mitä mahdollisia omia seurantatietoja tai indikaattoreita toteutuksessa hyödynnettiin?

Numeeriset indikaattorit eivät olleet relevantteja tämän hankkeen toteutuksen osalta. Hankkeen tulokset ovat laajoja ja pitkäkestoisia eikä niistä saa oikeaa kuvaa yksittäisillä numeerisilla mittareilla.

Numeeriset tavoitteet ohjasivat toimintaa siltä osin, että kehittämistoimintaan ja pilotteihin otettiin systemaattisesti mukaan yliopistoyhteisön edustajien (henkilöstö ja opiskelijat) lisäksi erikokoisten yritysten edustajia sekä muiden työnantajatahojen edustajia. Tyyli-koulutusten markkinointityön aktiivisuutta ja laajuutta vahvistettiin jonkin verran hankkeen aikana, jotta seminaareihin saataisiin mukaan lisää osallistujia.

6 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä

6.1 Miten hanke kartutti tuensaajan hanketyöosaamista ja hankkeen sisällön mukaista osaamista?

Tyyli-hankehenkilöstöön sekä kumppaniyliopistojen Tyylihanke-projektiryhmiin ja -timeihin kuului suuri joukko opetus- ja muuhun henkilöstöön kuuluvia, joilla ei ollut aiempaa kokemusta toimimisesta vastaavanlaisessa, valtakunnallisessa usean yliopiston yhteishankkeessa. Heille kertyi Tyyliässä työskentelystä monipuolista hanketyöosaamista sekä hankkeen ydinteemoihin liittyvää osaamista. Saatu kokemus yhteiskehittelystä kasvatti kaikkien mukana olleiden osalta mm. verkostoissa toimimisen taitoja, ryhmätyöosaamista vertaisryhmässä, viestintäosaamista, projektihallintataitoja ja neuvottelutaitoja.

Yliopistojen välinen yhteistyö tiivistyi hankkeen sisällön mukaisten teemojen osalta. Tyylin koulutuksissa yliopistojen opetus- ja ohjaushenkilöstölle tarjoutui mahdollisuus kehittää omia työelämäyhteistyötaitojaan.

Suuri osa Tyyli-hanketyöstä on tapahtunut hankkeen alusta lähtien verkostoituneena muiden Tyyli-hankeyliopistojen kanssa, mikä on tuonut runsaasti uutta tietoa ja laajat yhteistyöverkostot muiden Tyyli-yliopistojen toimijoiden kanssa. Hanke on poikanut yhteistyötä myös Tyylin jälkeen

Hankkeen nimi: Tyyli - Työelämäjaksoja ja työssäoppimista yliopisto-opintoihin
Viranomainen: Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

jatkaavien, opetus- ja kulttuuriministeriön kärkihankerahoituksen piiriin kuuluvien UNIPS- ja Työpedagogiikka-hankkeiden muodossa. Näissä molemmissa jatketaan kehitystyötä korkeakoulujen yhteistyöverkostoissa ja kehitystyössä hyödynnetään Tyylin tuloksia ja kokemuksia. Hanke kiinnitti lisääntyvää huomiota työelämäharjoittelun käytänteisiin, niiden kehittämiseen ja niistä tiedottamiseen. Hanke kartutti pedagogista työelämätaidotuntemusta ja toi opetus suunnitelmatyöhön ideoita ja työkaluja (mm. Curriculum Mapping työelämäosaamisten kartoittamisessa). Osuuskuntamainen toimintamalli lisäsi pilotin kehittämistyössä mukana olleiden opiskelijoiden ja yliopiston henkilökunnan osaamista osuuskuntamuotoisesta yritystoiminnasta.

6.2 Toteutuiko hankkeen aikana ennakoituja tai muita riskejä ja kuinka niihin reagoitiin?

Yksi ennakoituista riskeistä oli hankehenkilöstön vaihtuvuuteen liittyvä riski. Toimenpiteeksi tämän riskin toteutumiseksi oli hankesuunnitelmassa kuvattu varahenkilöjärjestely. Yllättävää ja ennakoimatonta vaihtuvuutta hankehenkilöstön osalta oli varsin vähän vaikka hankkeen kesto oli pitkä. Varahenkilöjärjestelyä käytettiin muutamassa tapauksessa. Uuden hanketoimijan perehdyttäjänä toimi keskeisessä roolissa ko. hanketyötä aiemmin tehnyt henkilö sekä Tyylin yliopistokoordinaattori. Nämä koordinaattorit tunsivat hyvin hankekokonaisuuden, tavoitteet ja toimintatavat sekä verkostot.

Yksi Lappeenrannan teknillisen yliopiston Tyyli-hankkeen hankkeen avainhenkilöistä menehtyi yllättäen. Hänen tilalleen saatiin rekrytoitua parin kuukauden kuluttua uusi henkilö. Hänen perehdyttäjänä toimi etenkin Tyylin yliopistokoordinaattorit.

Hankkeen alussa Aalto-yliopiston Perustieteiden korkeakoulu joutui jättäytymään pois hankkeelle keskeisen yksikön (yt-neuvottelujen seurauksena) lakkautumisen vuoksi. Aalto-yliopiston muut Tyyli-hankkeessa olevat kaksi korkeakoulua (Kemian tekniikan ja Sähkötekniikan) kävivät neuvotteluja tilanteen osalta. Lisäksi neuvotteluja käytiin ESR-rahoittajan edustajan ja Tyylin hankepäällikön kanssa. Projektissa lopettaneelle yksikölle suunnitellut työtehtävät voitiin pääosin sisällyttää muiden hankekumppaneiden työsuunnitelmiin. Riskien hallinnan osalta hankesuunnitelmassa todettiin, ettei toteutettavia toimenpiteitä suunnitella yhden yksikön varaan, vaan toimenpiteisiin otetaan useampia tahoja. Kuitenkin hankkeen tavoitteeksi asetettu konsepti ulkomailla tapahtuvaan työssäoppimiseen ei toteutunut, koska tähän liittyvään kehittämistoimintaan ei ollut mahdollisuuksia tai tarvetta muilla kumppaniyliopistoilla. Oulun ja Turun yliopiston piloteissa oli mukana opiskelijoita, jotka suorittivat ulkomailla harjoittelun.

6.3 Miten ohjausryhmä tuki hankkeen toteutusta? Miten ohjausryhmä luonnehti hankkeen onnistumista?

Ohjausryhmä kokoontui yhdeksän kertaa hankkeen toteutusajana. Kokouksissa saatiin hyödyllistä palautetta sekä evästyksi tuleviin hanketöihin. Antia tuli myös kokouksen keskusteluissa, joissa nousi esille mm. yliopisto-opetuksen työelämäyhteistyön kehittämiskohteita. Ohjausryhmän jäseniä osallistui hankeaktiiviteetteihin ja he mm. tekivät tunnetuksi Tyyli-hanketyön antia ja työkaluja.

Ohjausryhmältä on saatu kannustusta ja positiivista palautetta tehdyille työlle ja yhteiskehittelylle. Hyvänä pidettiin ohjausryhmässä sitä, että pilotoituja työelämäjaksoja ja toimintoja on hankeajana ehditty ja voitu juurruttaa osaksi tutkinto-ohjelmien normaalia toimintaa. Kehitettävää nähtiin uusien ja uudistuneiden työelämäjaksojen ja työelämäyhteistyömuotojen kuvaamisessa ja konkretisoimisessa työnantajille helposti käyttöönotettaviksi työkaluiksi.

6.4 Miten kohderyhmä koki hankkeen? Millaista palautetta kohderyhmältä on saatu?

Kaikki pitkäkestoisien koulutuksen suorittaneet antoivat palautteen koulutuksesta. Koulutukseen kokonaisuudessa oltiin tyytyväisiä. Osallistujat antoivat yleisarvosanaksi (kouluaasteikolla 4-10) 8,8 ja 80% osallistujista koki, että koulutus oli hyvä ja se vastasi odotuksia. Erityisen tyytyväisiä oltiin lähiseminaareihin, koulutusmateriaaleihin ja kehittämistehtävään.

Tyylin kehitystyön pohjalta toteutetuissa piloteissa on pyydetty palautteita toimintaan osallistuneilta opiskelijoilta ja työnantajien edustajilta. Saatua palautteita on käytetty toimintamallien ja konseptien jatkokehitystyössä. Saatua palautteita on kuvattu hanketoista tehdyissä raporteissa ja postereissa, jotka on saatavilla Tyylin sivustolta.

7 Horisontaaliset tavoitteet

7.1 Sukupuolten tasa-arvo

	Kyllä	Ei	Perustelu
Hankkeessa tehtiin toimintaympäristön analyysi sukupuolinäkökulmasta	x		Hankehakemusvaiheessa tehtiin toimintaympäristön analyysi sukupuolinäkökulmasta. Hankkeen varsinaiseen kohderyhmään arvioitiin kuuluvan jonkin verran enemmän naisia kuin miehiä. Hankkeeseen osallistuneiden opiskelijoiden sekä työssä olevien osalta ennakoarvio naisten osuudesta toteutui varsin hyvin saaduissa seurantatiedoissa. Hankkeessa ei tarvittu eikä siinä toteutunut eri toimia naisille ja miehille. Hanketyössä kiinnitettiin huomiota sukupuolten tasa-arvokysymyksiin. Hanketoimintaa suunniteltaessa ja toteutettaessa oli käytettävissä kumppaniyliopistojen tasa-arvo-ohjelmat.
Sukupuolinäkökulma huomioitiin hankkeen toiminnassa (valtavirtaistaminen)	x		Sukupuolten tasa-arvoon liittyvissä asioissa on noudatettu kumppaniyliopistojen tasa-arvo-ohjelmia
Hankkeen päätavoite oli sukupuolten tasa-arvon edistäminen		x	Päätavoiteena ei ollut sukupuolten tasa-arvon edistäminen

7.2 Kestävä kehitys

Hankkeen nimi: Tyyli - Työelämäjaksoja ja työssäoppimista yliopisto-opintoihin

Viranomainen: Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Välillinen vaikutus	
Ekologinen kestävyys			
Luonnonvarojen käytön kestävyys	0	0	
Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen	0	0	
Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus	0	0	
Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasut)	0	0	
Natura 2000 -ohjelman kohteet	0	0	
Taloudellinen kestävyys			
Materiaalit ja jätteet	0	0	
Uusiutuvien energialähteiden käyttö	0	0	
Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen	0	0	
Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen	0	0	
Liikkuminen ja logistiikka	0	0	
Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus			
Hyvinvointi	0	8	Kohderyhmänä oleva yliopistojen henkilökunta sai käyttöönsä uusia malleja toteuttaa työnantajayhteistyötä, harjoittelua, opinnäytetöitä. Uusia kontakteja ja yhteistyömahdollisuuksia saatiin omaan työhön. Tämä lisää työmotivaatiota. Henkilökunnan kautta tällä on positiivisia vaikutuksia opiskelijoihin päin.
Tasa-arvon edistäminen	0	8	Hankeessa ei tarvittu eri toimia naisille ja miehille. Hanketyössä kiinnitettiin huomiota sukupuolten tasa-arvokysymyksiin. Hankkeen tavoitteiden mukaisesti hanketoiminnassa tähdättiin siihen, että opiskelijoilla on tasavertaisesti hyvät lähtökohdat työmarkkinoille jo opiskelujen aikana.
Yhteiskunnallinen ja kulttuurinen yhdenvertaisuus	0	8	Hankkeessa saatiin harjoittelua tai muuta opintojen työelämäyhteyksiä ja yleistä työelämäosaamista lisääviä opintoja (työelämäkurssit ja työnomainen kesäleiri kampuksella) myös sellaisiin tutkinto-ohjelmiin, joista ko. opintoja aiemmin puuttui. Tämä lisää opiskelijoiden yhdenvertaisuutta työmarkkinoilla.
Kulttuuriympäristö	0	0	
Ympäristöosaaminen	0	0	

8 Julkisuus, tiedottaminen ja yhteydet muihin hankkeisiin

8.1 Miten hanke näkyi julkisuudessa? Miten hankkeesta tiedotettiin?

Yliopistosektorin osalta hanke on hyvin tunnettu ja saanut paljon näkyvyyttä. Muutoin hanke on näkynyt vähän julkisuudessa. Esimerkiksi Tampereen teknillisessä yliopistossa tehdyt mediatiedotteet eivät ole ylittäneet paikallista uutiskynnystä. Kumppaniyliopistojen sisällä saatu näkyvyys on vastannut odotuksia.

Kumppaniyliopisto ovat informoineet Tyyli-hankkeesta yliopistojensa pääsivuilla ja yliopistojen sisäisen viestinnän kanavia on käytetty esimerkiksi koulutuksista, tilaisuuksista, näyttelyistä ja muista tapahtumista tiedotettaessa. Turun hankekumppanit ovat käyttäneet viestinnässä myös Facebookia. On huomioitava, ettei hankesuunnitelma pitänyt sisällään tiedotus- tai mainoskampanjoita. Tyylin kohderyhmät saatiin mukaan toimintaan hyödyntämällä olemassa olevia tiedotus- ja viestintäkanavia.

Viestinnässä keskeinen on ollut Tyyli-hankkeen sivusto www.tyylihanke.wordpress.com. Sivuston uutisiin on tehty kymmeniä juttuja. Ne on laitettu myös Tyylin twitteriin. Tyylin sivustolle on laitettu yhteisten tapahtumien tiedotteet ja aineistot. Sivustolle on tallennettu kaikki hanketoista valmistuneet raportit ja posterit. Sinne on koottu keskeiset Tyylin tulokset, työkalut ja julkaisut. Sivustolla on Tyylin keskeisiä tuloksia ja kokemuksia esittelevät kalvot. Sivustolla on myös Aalto-yliopiston Kemian tekniikan korkeakoulun Tyyli-työssä valmistunut video (suomeksi ja englanniksi), jossa opiskelija ja työnantajan edustaja kertoo näkemyksiä ja kokemuksia Tyylin myötä syntyneestä uudenlaisesta työelämäkurssista. Sivuston aineistoja on hyödynnetty kun hanketoimijat ovat valmistelleet kokouksissa, seminaareissa ja tapahtumissa pidettäviä alustuksia ja esityksiä, joissa kerrotaan mm. Tyylin toiminnosta ja saaduista kokemuksista. Sivuston aineistoja on voitu käyttää myös muussa viestintätyössä.

Tyylin harjoittelun ja muiden työelämäjaksojen opasta ja sen tiivistelmistä tehtyjä kortteja on jaettu merkittävä määrä yliopistojen henkilökunnalle ja opiskelijoille kokousten, tilaisuuksien, seminaarien ja posterinäyttelyjen yhteydessä. Kehittämistyössä ja piloteissa mukana olleille työnantajille ja muille yhteistyökumppaneille on jaettu oppaita ja harjoittelun työnantajakortteja.

Hanketoita tehtäessä (mukaan lukien haastattelut ja kyselyt) sekä saatuja tuloksia esiteltäessä on oltu yhteydessä laajaan joukkoon Tyylin sidosryhmien edustajia (yritykset ja muut työnantajien edustajat, opiskelijajärjestöt, paikalliset yrittäjäjärjestöt, EK, TEK, Akava, OKM, Teknologiateollisuus jne.). Tämä on ollut keskeistä tiedotustyötä.

Tyyli-hankkeesta ja sen tuloksista on pidetty esityksiä valtakunnallisilla Peda-forum-päivillä (2016-2018) sekä mm. eurooppalaisessa insinöörialan korkeakouluopetuksen konferenssissa SEFI:ssä Tampereella vuonna 2016 ja Kööpenhaminassa syyskuussa 2018.

Varsin mittava viestintä- ja tiedotustyö tehtiin Tyylin oppaan julkistustilaisuuden (joulukuu 2016) ja viimeisen vuoden aikana yliopistokampuksilla Rovaniemellä, Oulussa, Lappeenrannassa ja Otaniemessä sekä Turun Peda-forum-päivillä elokuussa 2018 pidettyjen Tyylin posterinäyttelyjen osalta.

Hankkeen nimi: Tyyli - Työelämäjaksoja ja työssäoppimista yliopisto-opintoihin
Viranomainen: Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

8.2 Mihin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hanke toiminnallisesti tai muuten liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit)

Alla on luettelo ESR-hankkeista, joissa mukana olleiden kanssa Tyyli-hanketoimijat tekivät yhteistyötä.

Verkkovirta-hankkeessa mukana olevilta saatiin tietoja ammattikorkeakoulujen työn opinnollistamisen käytänteistä ja konkreettisista esimerkeistä. Verkkovirran, Tyylin ja OKM:n edustajat valmistelivat ja toteuttivat Helsingissä lokakuussa 2016 seminaarin ”Työelämäyhteydet uudistuvassa korkeakoulutuksessa”. Latua sekä Töissä.fi -hanketoimijoiden kanssa tehtiin mm. yliopistojen harjoittelukäytänteisiin liittyvää yhteistyötä. LATUA-hankkeen harjoittelutyökulun kehitystyöhön välitettiin Tyylin harjoittelun kehittämistyöstä saatuja kokemuksia. TOHTOS-, SUJUVA- ja VALTE-hankkeen toimijoille välitettiin tietoja Tyyli-hankkeen toiminnasta ja vastavuoroisesti näiden hankkeiden antia hyödynnettiin Tyyli- ja URANOSTE-hankkeen koulutusta ja materiaaleja hyödynnettiin Oulun Tyylin piloteissa. Lapin yliopiston Tyyli-toimijat tekivät yhteistyötä LATO-hankkeen kanssa.

Tyylin toteuttamien koulutusten antia välitettiin OKM:n kärkihankkeen ”University Pedagogical Support” (UNIPS) toimijoille. OHO!-kärkihankkeelle välitettiin tietoa Tyylin tuloksista ja kokemuksista. Työelämäpeda-kärkihankkeesta valmistelua teki laaja joukko yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen asiantuntijoita. Heille välitettiin tietoja Tyyli-hankkeesta saaduista tuloksista ja kokemuksista sekä Tyyli-hankkeen viimeisen vuoden toiminnasta.

VERKKOVIRTA – Työn opinnollistamista verkostoyhteistyönä S20279:
TOHTOS – Tohtorikoulutuksen työelämäyhteyksien kehittäminen S20663:
LATUA - Laadullinen työllistymistieto akateemisten työllistymisen tukena S20248:
Töissä.fi-verkkopalvelu opiskelijan ja ohjaajan tukena (Töissä) S20246: Ks. edellä
Sujuva opintopolku lukiosta akateemiseksi asiantuntijaksi (SUJUVA) S20322:
Lappilaiset avoimet työelämäläheiset osaamispolut (käytetty lyhennettä LATO) S20589:
Valmiina työelämään! (VALTE) S20577.

9 Aineiston säilytys

9.1 Missä hankkeen aineisto säilytetään tai arkistoidaan? Yhteyshenkilön yhteystiedot.

Lappeenrannan teknillinen yliopisto:

Arkisto
Sähköposti: asiakirjat(at)lut.fi
Käyntiosoite: Skinnarilankatu 34
53850 Lappeenranta
Puh. 0294 462 111

Turun yliopisto:

Käyntiosoite: Sirkkala, Kaivokatu 12, Turku
Postiosoite:
Kirjaamo
20014 Turun yliopisto
Arkisto:
Puhelin: 029 450 2666, 050 441 7534
Sähköposti: arkisto@utu.fi

Tampereen teknillinen yliopisto:

TUT Records Management
PL 527
33101 Tampere
sähköposti: tty.asiointi(at)tut.fi
käyntiosoite: Korkeakoulunkatu 10
puh. 03 311 511.

Lapin yliopisto:

Rahoituspäätökset ja –hakemukset arkistoidaan Lapin yliopiston kirjaamon sähköiseen arkistoon Tweb-järjestelmään.
Kirjanpitoaineisto arkistoidaan Certian toimesta Open Text –arkistointijärjestelmään
Paperiset asiakirjat arkistoidaan rahoittajan ohjeiden mukaisesti Täydentävän rahoituksen palvelupisteen arkistoon, joka sijaitsee osoitteessa: Lapin yliopisto, Taloushallintopalvelut, Hallituskatu 20 B, 96100 Rovaniemi
Sähköisen arkiston tiedustelut kirjaamo@ulapland.fi. Muiden aineistojen osalta tiedustelut tarppi@ulapland.fi.

Aalto-yliopiston arkisto, Otaniemi

Sähköposti: arkisto@aalto.fi
Puh. 050 596 9639
Käyntiosoite: Otakaari 1B, Espoo.

Oulun yliopisto

Kirjaamo/arkisto
PL 8000
90014 OULUN YLIOPISTO
Puh. 0294 484108
Sähköposti: kirjaamo(at)oulu.fi
Käyntiosoite: Pentti Kaiteran katu 1
Puh. 0294 484108.

10 Liitteet ja allekirjoitus

Liitteet

Tuensaaja vakuuttaa tässä loppuraportissa ja sen taustalomakkeissa antamansa tiedot oikeiksi.

Päiväys ja hakijaorganisaation sähköinen allekirjoitus

11.1.2019 Teija Leila Kekonen
tutkimuspalvelujohtaja

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti

S20278 Tyyli - Työelämäjaksoja ja työssäoppimista yliopisto-opintoihin

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman toteuma

Kustannukset	Yhteensä €
1. Palkkakustannukset	1 579 595,90
2. Ostopalvelut	27 179,83
3. Muut kustannukset	5 690,48
4. Flat rate	268 531,31
Kustannukset yhteensä	1 880 997,52
Nettokustannukset yhteensä	1 880 997,52

Rahoitus	Yhteensä €	% nettokustannuksista
Muu julkinen rahoitus: tuensaajan omarahoitus	504 803,63	26,84
Yhteensä	504 803,63	26,84

Rahoitussuunnitelma yhteensä	618 437,00	
-------------------------------------	-------------------	--

Kustannusarvio yhteensä	2 302 193,00
--------------------------------	---------------------